

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset liikkumista tukevat palvelut

Hyvinvointialueella on lakisääteinen velvollisuus järjestää alueensa asukkaille sekä sosiaalihuoltolain (1301/2014) että vammaispalvelulain (675/2023) mukaisia liikkumisen tuen palveluja.

Sosiaalihuoltolain 23 §:n mukaiset liikkumista tukevat palvelut on tarkoitettu jokapäiväiseen elämään kuuluvien asioiden hoitamista varten. Palveluilla edistetään ja ylläpidetään hyvinvointia sekä torjutaan eriarvoisuutta ja syrjäytymistä. Palvelut tukevat osaltaan erityisesti ikääntyneiden henkilöiden suoriutumista, omatoimisuutta ja osallisuutta yhteiskuntaan sekä mahdollistavat kotona asuminen. Sosiaalihuoltolain mukaisia liikkumista tukevia palveluja voidaan myöntää henkilölle, joka ei saa liikkumiseen tukea sairausvakuutuslain tai muun lain nojalla eikä kykene käyttämään itsenäisesti julkisia liikennevälineitä tai muita mahdollisesti käytettävissä olevia liikkumispalveluja, kuten kutsuhjattua joukkoliikennettä tai palvelulinjoja alentuneen toimintakyvyn, sairauden, vamman tai muun vastaavanlaisen syyn perusteella. Matkat voidaan toteuttaa ryhmäkuljetuksina päivätoimintaan tai yksittäisinä taksimatkoina asiointiin, virkistykseen tai muun jokapäiväiseen elämään kuuluvan tarpeen vuoksi. Yksittäisiä matkoja myönnetään kahdeksan yhdensuuntaista kuljetuspalvelumatkaa kuukaudessa taksilla, esteettömällä autolla tai muulla soveltuvalla ajoneuvolla. Matkoja voidaan myöntää 16 kuukaudessa, jos asiakkaalla on lisäksi tarve saada apua peseytymiseensä kotihoidon toimesta kodin ulkopuolisessa toimintayksikössä. Päätöksen palvelusta tekee ikäihmisten asiakasohjaus.

Matkustusalueet, joilla asiakas voi liikkua sosiaalihuoltolain perusteella myönnettävän kuljetuspalvelun avulla, määrittyvät asiakkaan asuinkunnan perusteella. Kilometrirajoista voidaan poiketa harkinnan ja asiakkaan tarpeen sitä vaatiessa.

- **Forssa:** Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä, Loimaa (kuljetusmatkan pituus voi olla korkeintaan 45 km)
- **Hattula:** Hattula, Hämeenlinnan kantakaupungin alueet, tapauskohtaisesti lähin palvelutaajama (kuljetusmatkan pituus voi olla korkeintaan 45 km)
- **Hausjärvi:** Hausjärvi, Hyvinkää, Janakkala, Kärkölä, Riihimäki (kuljetusmatkan pituus voi olla korkeintaan 45 km)
- **Humppila:** Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä, Loimaa (kuljetusmatkan pituus voi olla korkeintaan 45 km)
- **Hämeenlinna:** Hämeenlinna (kuljetusmatkan pituus voi olla korkeintaan 60 km)
- **Janakkala:** Janakkala, Hämeenlinna, Riihimäki, Hausjärvi (kuljetusmatkan pituus voi olla korkeintaan 45 km)
- **Jokioinen:** Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä, Loimaa (kuljetusmatkan pituus voi olla korkeintaan 45 km)
- **Loppi:** Loppi, Riihimäki, Tammela, Hämeenlinna, Hyvinkää, Karkkila (kuljetusmatkan pituus voi olla korkeintaan 45 km)
- **Riihimäki:** Riihimäki (kuljetusmatkan pituus voi olla korkeintaan 45 km)
- **Tammela:** Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä, Loimaa (kuljetusmatkan pituus voi olla korkeintaan 45 km)
- **Ypäjä:** Forssa, Humppila, Jokioinen, Tammela, Ypäjä, Loimaa (kuljetusmatkan pituus voi olla korkeintaan 45 km)

Vammaispalvelulain 28 §:n mukaisella liikkumisen tuella turvataan vammaiselle henkilölle mahdollisimman itsenäinen liikkuminen ja tavanomainen elämä, kuten työssäkäynti, opiskelu, asioiminen,

virkestys, yhteiskunnallinen osallistuminen tai muu niihin verrattava toiminta. Vammaisella henkilöllä on oikeus saada tarvitsemansa kohtuullinen liikkumisen tuki silloin, jos hänellä on toimintarajoitteensa vuoksi erityisiä vaikeuksia liikkumisessa, eikä hän pysty itsenäisesti käyttämään julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttoman suuria vaikeuksia. Vammaispalvelulain mukaisen liikkumisen tuen yhtenä toteuttamistapana on kuljetuspalvelu, joka toteutetaan taksikyyteinä. Kuljetuspalveluun voi liittyä myös taksinkuljettajan antama saattamispalvelu tai muu erityisoikeus, kuten esteetön ajo-neuvo, vakiotaksi- tai yksinmatkustusoikeus.

Vammaisella henkilöllä on oikeus saada vammaispalvelulain mukaista liikkumisen tukea työ- ja opiskelumatkojen lisäksi muun tavanomaisen elämän matkoihin, kuten vapaa-ajan matkoihin, joilla mahdollistetaan esimerkiksi asiointia, sosiaalisten suhteiden ylläpitämistä, harrastuksia ja liikkumista eri aktiviteetteihin. Muun tavanomaisen elämän matkoihin on oikeus saada liikkumisen tukea vähintään 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa. Vapaa-ajan matkoja voi tehdä oman asuinkunnan alueella, oman asuinkunnan ja toiminnallisten lähikuntien välillä sekä oman asuinkunnan ja oman elämän kannalta merkittävien kuntien välillä. Liikkumisen tuen alueellinen laajuus määritetään yksilöllisesti vammaisen henkilön tarpeiden pohjalta yhdessä suunnitellen. Vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelumatkat voivat siis ulottua myös Kanta-Hämeen hyvinvointialueen ulkopuolelle. Pää-töksen vammaispalvelulain mukaisesta liikkumisen tuen palvelusta tekee vammaissosiaalityön vi-ranhaltija.

Lisätietoja

Leena Toivonen, Erityisasiantuntija, vammaispalvelut, leena.toivonen@omahame.fi

Tanja Sillanpää, Asiakasohjauksen lähijohtaja, ikäihmisten palvelut, tanja.sillanpaa@omahame.fi